

تأسیس: ۱۳۰۶

منادی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

مؤسس: غلام محی الدین انیس

## ادامه ی روند انتقال حجاج به عربستان از میدان هوایی بین المللی بلخ



روند انتقال حجاج از طریق میدان هوایی بین المللی بلخ به عربستان سعودی، ادامه دارد. به اساس ارقام ارائه شده، تاکنون دوهزاروهفت صد و چهار و دو حاجی از طریق این میدان هوایی، رهسپار عربستان شده اند. محمد یوسف وفا سرپرست ولایت بلخ که رهبری مدیریت انتقال حجاج به عربستان از طریق میدان هوایی بین المللی بلخ به عربستان سعودی، ادامه دارد. تاخیر و به گونه ی منظم به عربستان سعودی ادامه دارد. امسال، قرار است سی هزار حاجی افغان، برای ادای مناسک حج فرضی، رهسپار عربستان سعودی شوند.

روزنامه ملی انیس • یکشنبه ۷ جوزا ۱۴۰۲ هجری شمسی • ۸ ذی القعدة الحرام ۱۴۴۴ هجری قمری • ۲۸ می ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۸۴۷

## د ملی تدارکاتو کمپسیون غونډه کې د ۹ پروژو قراردادونه منظور شول



د ریاست الوزرا د اقتصادي مرستیال ملا عبدالغني برادر آخوند په مشرۍ، پروډ د ملي تدارکاتو کمپسیون نوبتي غونډه په مرمينه مانې کې جوړه شوه. باختر آژانس ته د اقتصادي معاونیت د مطبوعاتي دفتر د معلوماتو لکه مخې؛ په دې غونډه کې له اجندا سره سم **ص ۴**

## آغاز کار اتشه تجارتي امارت اسلامی در ترکمنستان



محمد هارون سیدی که تازه سمت اتشه تجارتي سفارت شده است، به کارکنان سفارت افغانستان در آن شهر معرفی و به عشق آباد ترکمنستان گماشته **ص ۴**

## امیر خان متقی در دیدار با سفیر ایران: مسائل بین دو طرف با گفتگو و تفاهم بهتر قابل حل است



معاون اداری ریاست الوزرا در دیدار با تعدادی از فعالین اقتصادی و متفدین گفت: امارت اسلامی از هر نوع سرمایه گذاری و تجارت مشروع حمایت و استقبال می کند. دفتر مطبوعاتی ریاست الوزرا به نشر این خبر گفته است: مولوی امیر خان متقی سرپرست وزارت امور خارجه با حسن کاظمی **ص ۴**

## تاکید عبدالسلام حنفی بر حمایت از سرمایه گذاری در کشور



سرپرست ریاست عمومی هلال احمر افغانستان در افتتاح نشست نمایندگان هلال احمر در قندهار گفت که مواد موجود نزد هلال احمر افغانی حق مردم است، هر زمانی که ما کمک دریافت می کنیم، به جای ذخیره کردن، مستقیماً آن را به نیازمندان می رسانیم، اما به دلیل کمبود مواد، تا هنوز نتوانستیم **ص ۴**

## سخن انیس

### گفتگو، کلید حل مشکلات است

افغانستان کشوری است که همواره با همسایگان خود، رفتار خوب داشته و این رفتارهای پسندیده، منشأ از دستورات و فرامین دین مبین اسلام و پیامبر معزز مان حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم می گیرد که ما آن را با جان و دل در جاده عمل پیاده می سازیم. افغانستان نزدیک به نیم قرن جنگ و در بدری را تحمل کرده و خوب می داند که پیام جنگ جز تباهی، بدبختی و خانمان سوزی، چیزی دیگری در قبال ندارد. این کشور به سادگی از میان خون و آتش نگذشته است، بلکه در این مسیر، از خود فداکاری ها و قربانی های بی حد و حصری به جا گذاشته است. پیام افغانستان برای کشورها پیام صلح، برادری، اخوت و همدیگر پذیری است. در این روزها موضوع حق آبه از دریای هلمند، مورد بحث داغ این دو کشور (ایران و افغانستان) گردیده و از زبان مسئولین دو کشور، پیام های زیادی رد و بدل شده است. رئیس جمهور ایران و وزیر خارجه آن کشور، پیام های تندی به آدرس افغانستان وارد نمودند و اخطار دادند که مقامات افغانستان باید حق آبه ایران را به زودترین فرصت حل کنند و پیام مارا جدی بگیرند. در مقابل؛ وزارت امور خارجه کشور نیز در اعلامیه ای نوشت: افغانستان متعهد به معاهده سال ۱۳۵۱ می باشد و طبق آن معاهده، حق آبه ایران را تأمین خواهند کرد. بعد از این پیام ها، هیئتی نیز از ایران وارد افغانستان شد و با مقامات وزارت دفاع ملی کشور دیدار و گفتگو نمودند. دیروز نیز حسن کاظمی قومی سفیر ایران در کابل با مولوی امیرخان متقی وزیر خارجه کشور دیدار نموده و روی موضوع حق آبه ایران از دریای هلمند، گفتگو کردند. در این دیدار مولوی امیرخان متقی گفت: مسایل مرتبط به کابل و تهران از راه «گفتگو و تفاهم به خوبی حل شده می تواند.» یقیناً هر مشکلی که میان دو کشور، رخ می دهد، به خوبی می توانیم آن را از طریق گفتگو و نشست های رو در رو حل کنیم. دروازه افغانستان به روی تمام کشورها باز است و هرکسی مشکلی دارد، می تواند آن را از طریق گفتگو حل نماید. رسانه های ساختن چنین موضوعات و آن را پیوندهای سیاسی دادن به روابط دو کشور صدمه زده حلال مشکل نخواهد بود. افغانستان با تمام کشورها، خصوصاً با ایران، مشترکات زیادی دارد و این مشترکات باید حفظ شود و هر دو کشور باید به آن احترام قابل شوند و اصول همسایه داری در میان شان رعایت گردد.

## چین د افغانستان د کلتوري ميراثونو په ساتنه کې همکارۍ ته ژمن دی



د اطلاعاتو او کلتور وزارت سرپرست ملا خیرالله خیرخواه پروډ په خپل کاري دفتر کې د چین له سفیر وانگ یو سره په کتنه کې وویل، چې د هېواد تاریخي او کلتوري میراثونو ساتنه د اطلاعاتو او کلتور وزارت له لومړنیو بونو څخه ده. د یادې کتنې پیل کې د چین سفیر وویل: **ص ۴**

## تلاش یک دانشمند افغان تبار برای بازگرداندن حس واقعی به دست مصنوعی

بازگرداندن حسی واقعی به اندام های مصنوعی افراد معلول کاری است که دکتر سلیمان شکور و تیمش در انستیتوت پژوهشی لوزان به بخش دری صدای تکنالوژی فدرال لوزان در سوئیس مدت هاست درگیر آن هستند. تمرکز جدید آنها، بازگرداندن حس دما است. دکتر سلیمان شکور، دانشمند ارشد انجنیری عصب در انستیتوت پژوهشی لوزان به بخش دری صدای امریکا توضیح داد که با قراردادن الکتروود های حرارتی بر روی انگشتان و بخشی از **ص ۴**

## زیان های هنگفت از هجوم ملخ ها در ولایت های شمال



هجوم ملخ ها در برخی از ولایت های شمالی زیان های هنگفت به دهقانان وارد کرده است. سازمان جهانی خوراک و کشاورزی سازمان ملل می گوید که هجوم ملخ ها سبب شده تا بیش از ۶ هزار هکتار زمین کشاورزی در برخی از **ص ۴**

اهمیت شیوه تدریس در بهبود کیفیت تحصیل **صفحه ۵**

ماین پت او نه هېرېدونکی دېښمن دی **ص ۲**

موارد مثبت ایدز در افغانستان افزایش یافته است **صفحه ۳**

# ماین پت او نه هېرېدونکي دشمن دي

د باختر آژانس مبصر؛ ذ

و، خو وروسته د مرستو لړۍ کمه شوه او اوس مرستې په خورا ټیټه کچه کې دي، په داسې حال کې چې د ماینونو او ناچاودو توکو خطر لا هم جدي او خطرناک دی، او له شک پرته په افغانستان کې د ماین پاکولو په برخه کې د نړیوالو موسسو د مرستو کموالی بنایي مایوسوونکی وي.

بل خوا له افغانستان سره د ماین پاکۍ په برخه کې د برېټانېې مرستې هم کمې شوې دي، دې ټولو ته په کتو سره غوره ده، چې په دې اړه نړیواله غونډه را وبلل شي او دا غونډه د افغانستان لپاره ډېره مهمه او ضروري ده. تمه ده چې د ملګرو ملتونو امنیت شورا به د ماین پاکۍ په برخه کې د دغه سازمان د مرستو او د پخوا په څېر د خپلې بودجې په تمویل تمرکز وکړي.

په افغانستان کې د ماینونو خطر د خلکو د ژوند پر وړاندې جدي ننګونه او د افغانستان د بیارغونې او پراختیا په لاره کې ستره ستونزه ده، افغانان د هر هغه اقدام هرکلی کوي چې کولای شي د ماینونو او تلفاتو خطر کم کړي.



باید وویل شي، چې تر ۲۰۱۱ کال پورې په افغانستان کې د ماین پاکۍ له بنسټونو سره د ملګرو ملتونو په ګډون د نړیوالو سازمانونو د مرستې بهیر کتور

یو مستقیم خطر او ګواښ دی. په افغانستان کې د ماینونو او ناچاودو توکو خطر دومره جدي دی، چې د ماین پاکۍ اداره وايي، د روان کال له

لري، چې په هېواد کې څو کلونه وړاندې د ماین پاکۍ پروګرام پیل شو، چې له یوې خوا د مرستندویه بنسټونو له لوري د پلان نشتوالي له بلې خوا په هېواد کې د جګړو دوام، په هېواد کې د ماینونو د راټولولو پروګرام اوږده کړ. دا په داسې حال کې ده چې ملګرو ملتونو او هغه هېوادونه چې په

افغانستان کې د ماین پاکۍ د بهیر ملاتړ کوي، ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ میلادي کلونه یې په افغانستان کې د ماینونو د ستونزې د پای کال اعلام کړي و، خو برعکس، په افغانستان کې د ماینونو او ناچاودو توکو خطر خورا زیات دی.

نړیوال بنسټونه او دغه راز اړوند افغاني ادارې د ساحو او په افغانستان کې د ماینونو شمېر په هکله متفاوت ارقام وړاندې کوي، خو د دوی ترمنځ همغږي نشته.

خو بیا هم یاد بنسټونه پر دې خبره متفق دي چې په ماینونو او ناچاودو توکو ککړې سیمې لا هم پراخې دي، له شک پرته په افغانستان کې د میلیونونو ښځو کړای شویو ماینونو شتون د افغانستان د اوسېدونکو او ټولني لپاره

ماینونو او ناچاودلي توکي په هېواد کې د اوږدو جګړو ناوړه میراث دی، چې زموږ د ډېرو هېوادوالو ژوند ګواښي. د ملګرو ملتونو د همغږۍ دفتر (اوپا) وايي: د دغه سازمان امنیت شورا به ډېر ژر د ماینونو پر وړاندې د افغانانو د خونديتوب په هکله یوه غونډه جوړه کړي.

اوپا څرګنده کړې، چې په ۲۰۲۲ کال کې په افغانستان کې تر ۷۰۰ زیات ماشومان په افغانستان کې د ماینونو او ناچاودو توکو د چاودنې له امله وژل شوي او زیاتوي په اوسط ډول هره ورځ په افغانستان کې دوه ماشومان د ماینونو قرباني کېږي.

ملګرو ملتونو په داسې حال کې چې په افغانستان کې له ماینونو سره د مبارزې په موخه غونډه جوړوي لا اوس هم د افغانستان ځینې برخې په ماینونو او ناچاودو توکو ککړې دي او دا ډول خطرناک توکي زیاتره د پخوانیو امنیتي پوستو، پوځي ادو شاوخوا سیمو کې شتون لري.

افغانستان د اوږدې جګړې له پلوه په نړۍ کې تر ټولو زیات ځمکني ماینونه

## مولوی غلام حیدر شہامت:

# جهاد اقتصادی و بازسازی آغاز شده است



سمپوزیم صنعتی ملی و بین المللی به ابتکار اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی و موسسه آلمانی «استی ان افغانستان» (stay in Afghanistan) در مرکز اطلاعات و رسانه‌های حکومت برگزار شد.

در این برنامه، نمایندگان، متخصصان وزارت خانه‌ها و ادارات بخش صنعت کشور حضور داشتند.

هدف از برگزاری این سمپوزیم، رایزنی درباره‌ی ایجاد و انکشاف رشته‌های صنعتی و مسلکی با استفاده از نصاب آموزشی آلمان و با توجه به نیاز بخش صنعت افغانستان بود.

در آغاز برنامه انجنیر ویس‌الله صدیقی، مسئول «استی ان افغانستان» گفت که هدف از ایجاد این موسسه در افغانستان، بلندبردن ظرفیت افغان‌ها در داخل کشور است.

او افزود که موسسه «استی ان افغانستان»، انسیتوت های صنعتی در افغانستان ایجاد خواهد کرد.

در ادامه برنامه، داکتر طارق وردک، از موسسان موسسه یادشده و خانم شکیبا، همکارش جزئیات بیشتر درباره‌ی سمپوزیم ارایه کردند.

**خانم شکیبا گفت:** «افغانستان ۴۰ سال جنگ را پشت سر گذشتاند، بسیاری‌ها از جوانان کشور را ترک کردند... ما برای همین، برنامه استی ان افغانستان را برای جلوگیری از فرار مغزها راه اندازی کردیم.»

او درباره نظام آموزش تخنیکي و مسلکی آلمان صحبت کرد و گفت که برنامه «استی ان افغانستان» سیستم آموزشی تخنیکي آلمان را به افغانستان می‌آورد.

**احمد طارق وردک نیز افزود** که موسسه «استی ان افغانستان»، یک نهاد غیردولتی است که در بخش

او افزود که براساس تفاهم نامه با موسسه «استی ان افغانستان» هر سال نصاب پنج رشته صنعتی از آلمان به افغانستان آورده و ترویج می‌شود.

در ادامه برنامه، عبدالسلام جواد آخندزاده، سخن‌گوی وزارت صنعت و تجارت و درباره‌ی رشته‌های مورد نیاز بخش صنعت افغانستان صحبت نمود.

همین‌طور، مولوی عبدالواحد فایز، رئیس انکشاف مهارت‌های وزارت کار و امور اجتماعی صحبت نمود و گفت که نقش صنعت در توسعه اقتصادی و ایجاد شغل بسیار مهم است.

فریبا نوری، نماینده اتاق تجارت و صنایع، هم سمپوزیم امروز را برای رشد صنعت در کشور بسیار مهم خواند و گفت که «امیدواریم در همکاری با سایر نهادها برای رشد صنعت و تجارت در کشور کار کنیم.»

در این راستا، نماینده اتاق‌های صنایع و معادن در صحبت‌های خود گفت که سکتورهای صنعتی و تجارتی به حمایت نیاز دارد.

او نیز به کمبود نیروی حرفوی اشاره کرد و گفت که اکثر شرکت‌ها وابسته به نیروی حرفوی خارجی هستند.

نماینده اتاق صنایع و معادن ابراز امیدواری کرد که با ایجاد انسیتوت‌های صنعتی، کمبود نیروی حرفوی در این بخش رفع شود.

در ادامه برنامه، اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی با شماری از نهادها از جمله موسسه «استی ان افغانستان» و اتحادیه انرژی قابل تجدید تفاهنامه‌های همکاری امضا کرد.

محمد الدین «دین دوست»

# مردم ولسوالی دره صوف بالا با مشکلات زیادی مواجه‌اند

دولتی در ولایت سمنگان، به این مشکلات رسیدگی کنند.

**خیبر افزود:** «آب صحنی نداریم و آب ما آلوده است، روزانه صدها موتر از این مسیر رفت و آمد می‌کند و آب ما را آلوده ساخته‌اند، ما برق هم نداریم و سولرهای کوچک که بعضی مردم دارند و بعضی‌ها ندارند استفاده می‌کنیم، پیشنهاد من برای بزرگان کشور این است که تنها دره صوف را برق ندهند بلکه تمام افغانستان را از اینجا برق دهند، زغال‌سنگ در دره صوف موجود است و برق حرارتی اینجا بسازند.»

از سویی هم غلام‌علی؛ دیگر باشند ولسوالی دره صوف بالا نبود شفاخانه‌های مجهز را از دیگر مشکلات مردم این ولسوالی خوانده، گفت: «مردم به امراض روحی و جسمی مبتلا هستند و باید به آن توجه لازم صورت گیرد.»

در همین حال محمد نسیم خیبر؛ ولسوال دره صوف بالا می‌گوید که مردم در این ولسوالی، از نبود برق و عدم دسترسی به آب آشامیدنی صحنی نیز شکایت دارند و تمام این مشکلات را با مرکز شریک ساخته است.

او ابراز امیدواری می‌کند که مقام‌های دولتی در ولایت سمنگان، به این مشکلات رسیدگی کنند. **خیبر افزود:** «آب صحنی نداریم و آب ما آلوده است، روزانه صدها موتر از این مسیر رفت و آمد می‌کند و آب ما را آلوده ساخته‌اند، ما برق هم نداریم و سولرهای کوچک که بعضی مردم دارند و بعضی‌ها ندارند استفاده می‌کنیم، پیشنهاد من برای بزرگان کشور این است که تنها دره صوف را برق ندهند بلکه تمام افغانستان را از اینجا برق دهند، زغال‌سنگ در دره صوف موجود است و برق حرارتی اینجا بسازند.»

خواستیم در این مورد، دیدگاه مقام ولایت سمنگان را داشته باشیم، اما با تماس‌های مکرر، موفق نشدیم.

این در حالی‌ست که یکی از بزرگ‌ترین و با کیفیت‌ترین معادن زغال‌سنگ افغانستان، در ولسوالی دره صوف موقعیت دارد.

زغال‌سنگ استخراج شده از این معدن، علاوه بر ولایت‌های دیگر، به کشورهای خارجی نیز صادر می‌شود.

با وجود آن، مردم می‌گویند که برای حل مشکلات باشندگان این ولسوالی، آن‌گونه که لازم است، اقدام نشده است.



# موارد مثبت ایدز در کشور افزایش یافته است

ضریبی

پاسخ به ایدز در افغانستان سطح پایین آگاهی در مورد این بیماری در میان مردم است به همین دلیل کمپاین های آگاهی از مهم ترین فعالیت های وزارت صحت برای پاسخ به این بیماری است.

در افغانستان این بیماری برای اولین بار در سال ۱۳۶۸ در بانک خون مرکزی کشور ثبت شد. اگرچه اکنون آمار موارد ایدز در افغانستان پایین است اما سازمان ملل سال ۲۰۳۰ را پایان مرض ایدز اعلام کرده است.

در همین حال، برخی از داکتران شفاخانه امراض ساری افغان-جاپان می گویند که نزدیک به ۱۳۴۰ بیمار در بخش ایدز نزد آنان ثبت است.

این در حالیست که براساس آمار سازمان صحتی جهان، شمار ابتلا به «ایدز وی» در اروپا رو به کاهش است؛ ولی این مرض در کشورهای شرق مدیترانه که افغانستان نیز شامل آنهاست در حال افزایش می باشد.

از زمان تشخیص اولین مورد ابتلا به ایدز، تاکنون حدود ۷۸ میلیون تن به این مرض مبتلا شده اند و بیشتر از ۳۵ میلیون تن بر اثر ایدز و بیماری های مرتبط با آن جان خود را از دست داده اند.



های داخلی عواملی هستند که به باور مقام های وزارت صحت عامه می تواند خطر ابتلا به ایدز را در این کشور بیشتر کند.

یکی از بزرگ ترین چالش ها در زمینه

به شمار می آید. هرچند افغانستان در خطر افزایش بیش از حد ویروس «ایدز وی» قرار ندارد؛ ولی موجودیت، سطح پایین آگاهی در مورد ایدز، سرحدات باز و مهاجرت

رعایت نکردن مسایل بهداشتی استفاده از سرنگ های آلوده و به کارگیری وسایل بهداشتی و نامطمین در معاینه خانه ها، کلینک ها و شفاخانه ها از عوامل مهم گسترش ویروس ایدز در افغانستان

اچ آی وی نجات یابد. مریم (نام مستعار) نیز از تداوی نشدن، یکی از وابسته گان نزدیکش که به مرض ایدز گرفتار بوده، ناراضی است. مریم می گوید که سیدمحمد از دوستان نزدیک او بود، اما به دلیل تداوی نشدن جانش را از دست داد. مریم می گوید: «داکتران به سیدمحمد تنها دارو می داد و برای او انگیزه داده نمی شد تا دوباره به مواد مخدر رو نیاورد.»

به قول مریم، سیدمحمد به دلیل رو آوردن دوباره به دلیل تزریق مواد مخدر و تداوی نشدن جان داد.

مهمترین راه انتقال ویروس ایدز وی، مسیر ورود ویروس از قسمت های مختلف بدن مانند مقعد، خراش های پوستی، زخم های باز، التهاب در لثه و...

می باشد. خون آلوده، سرسوزن های آلوده و در طی بارداری از مادر به فرزند از سایر راه هایی که می توانند منجر به انتقال ویروس ایدز شوند. انتقال از فرد آلوده در صورت استفاده از روش های پیشگیری طبیعی و کاندوم به حداقل می رسد. رعایت بهداشت جنسی، داشتن سبک زندگی سالم و اخلاقی مطلوب گام مهمی در کاهش انتقال و ابتلا این نوع بیماری های خطرناک است.

وزارت صحت عامه می گوید که شمار واقعات مثبت بیماری ایدز نسبت به سال های گذشته، اندکی افزایش یافته است. این وزارت از نهادهای همکار می خواهد که کمک های شان را با وزارت صحت عامه در این زمینه افزایش دهند.

**شرافت زمان امرخیل، سخنگوی وزارت صحت عامه، گفت:** «خدمت برای مردم شده و سطح آگاهی آنان نیز بلند رفته است و خدمات صحتی ما حتی در مناطق که قبلاً آرایه نمی شد در آنجا نیز یک اندازه زیاد شده است بخاطری که ما بدانیم که اگر چنین واقعات باشد و تشخیص نشده باشد تشخیص و برای آنان کمک برسد.»

احمد (نام مستعار) پنج سال است که مواد مخدر استفاده نمی کند، اما او آغشته به ویروس ایدز وی است. احمد تازه عروسی کرده، اما به دلیل داشتن ویروس ایدز صاحب فرزند شده نمی تواند. خانم احمد صحت مند است. او می ترسد که از، همسرش نیز به این ویروس گرفتار نشود. احمد برای حفظ جان خود و همسر خود در جلسات مشورت دهی و انگیزه دهی داکتران اشتراک می کند تا از شر ویروس

## افزایش شمار گردشگران در هرات



پس از دیدن مکان های تاریخی هرات، با فرهنگ و تاریخ این ولایت بیشتر آشنا شده اند.

**مهدی اصفهانی که از ایران به هرات سفر کرده است، می گوید که جاذبه های تاریخی هرات در منطقه بی نظیر است. او افزود:** «واقعاً بسیار جای زیبا است، جای دیدنی و جالب بود، الان آمدم واقعاً خیلی لذت بردیم، پیام من به مردم این است که بیایند و از این شهر دیدن و قدردانی کنند.»

صهیب؛ باشنده ولایت هرات که برای دیدن قلعه اختیارالدین این ولایت رفته است، می گوید که پس از دیدن آثار باستانی، با فرهنگ خود بیشتر آشنا شده است.

**او گفت:** «امروز به دیدن ارگ آمدم، آثار باستانی بسیار زیادی این جا است، جای دیدنی خوبی دارد، از دیگر ولایت ها از دیگر کشورها حتی از ایران چند تن برای دیدن آثار باستانی آمده بودند، جای تاریخی و خوبی است.»

مسئولان ریاست اطلاعات و فرهنگ هرات، از افزایش بی سابقه گردشگران در این ولایت خبر می دهند.

به گفته آنان، جاذبه های گردشگری موجود در هرات، باعث شده است تا همه روزه، دو تا سه هزار گردشگر برای بازدید از آثار باستانی، به این ولایت سفر کنند.

**وحیدالله سلطانی؛ آمر گردشگری ریاست اطلاعات و فرهنگ هرات، می گوید که تنها در یک ماه اخیر، حدود ۱۰۰ هزار گردشگر داخلی و خارجی، از آثار و آبدات تاریخی هرات دیدن کرده اند.**

**سلطانی گفت:** «روزانه از دو تا سه هزار گردشگر از مکان های تاریخی هرات دیدن می کنند که شامل گردشگران خارجی و بومی می باشند، شمار آنان در یک ماه اخیر به صد هزار تن رسیده که شامل گردشگران مذهبی و بومی از ولسوالی ها و ولایات است.»

در همین حال، گردشگران می گویند که

## حاصلات پیاز در کندز ۳۰ درصد افزایش یافته است

**گفت:** «حالا که حاصلات پیاز رسیده است، قیمت آن به ۱۰۰ افغانی رسیده است که مصارفش را پوره نمی کند، سال بعد نصف مردم پیاز کشت نخواهند کرد، وقتی حاصل می رسد دهقانان آنرا به فروش رسانده نمی تواند و از بین می رود، باید برای دهقانان سردخانه ساخته شود.»

چند ماه پیش، قیمت پیاز در افغانستان به گونه چشم گیری بلند رفته بود و یک سیر پیاز، تا حدود ۸۰۰ افغانی به فروش می رسید. به همین دلیل، در سال جاری بیشتر دهقانان در ولایت کندز، به کشت پیاز روی آورده اند.

اما اکنون قیمت یک سیر پیاز، به ۸۰ تا ۱۰۰ افغانی کاهش یافته است.

هزار سیر پیاز حاصل می دهد. در همین حال شماری از دهقانان، از پایین بودن قیمت پیاز در بازار و نبود سردخانه های معیاری شکایت دارند.

آنان از مسئولان می خواهند که برای نگهداری حاصلات شان، سردخانه های معیاری اعمار کنند.

**صدیق؛ یک تن از دهقانان در ولایت کندز گفت:** «اگر برای ما سردخانه معیاری ساخته شود که بتوانیم پیاز را خود ما نگهداری کنیم، چرا پیاز را سیر ۷۰۰ بخریم؟ حالا قیمت پیاز به ۸۰ تا ۱۰۰ افغانی رسیده است، پیاز ما در حال خراب شدن است، وقتی پیاز خارج برود و بعداً دوباره ما آنرا به قیمت بلند خریداری کنیم، چطور می توانیم موفق باشیم؟»

**رحم الدین؛ یک دهقان دیگر**

مسئولان ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولایت کندز، می گویند که در سال جاری ۳۱ هزار متریک تن پیاز، از زمین های زراعتی این ولایت به دست خواهد آمد.

**آنان می گویند که علاقمندی دهقانان به کشت پیاز در این ولایت، افزایش یافته است.**

مولوی امان الله حسن؛ رییس این اداره، می گوید که با این حساب، حاصلات پیاز در سال جاری، ۳۰ درصد نسبت به سال گذشته، افزایش خواهد یافت.

**حسن افزود:** «براساس فیصدی نسبت به سال گذشته ۳۰ درصد افزایش را نشان می دهد، کشت پیاز در کندز در حال افزایش است، بازاریابی و قیمت ها هم خوب است، در یک جریب زمین ۹۰۰ تا یک





# صحت و زندگی

## استرس چیست؟

احمد ساحل

استرس احساس تنش عاطفی یا جسمی است. این عارضه می تواند ناشی از هر واقعه یا فکری شود که موجب بروز نامیدی، عصبانیت و عصبی شدن در شما می شود. استرس واکنش بدن در برابر یک چالش یا تقاضا است. در لحظات حساس، استرس می تواند مثبت باشد، مانند زمانی که به شما کمک می کند تا از خطر جلوگیری کنید.

بدن شما با ترشح هورمون به استرس واکنش نشان می دهد. این هورمون ها سبب افزایش هوشیاری مغز شما می شوند و همچنین موجب تنش عضلات و افزایش نبض می شوند. در کوتاه مدت، این واکنش ها خوب هستند زیرا می توانند به شما کمک کنند تا شرایط ایجاد کننده استرس را کنترل کنید. این روش بدن شما برای محافظت از خود است ولی در صورتی که بصورت مزمن درآید می تواند سلامتی جسمی و روحی شما را تأمین کند.

دو نوع اصلی استرس وجود دارد:

### استرس مزمن

این استرس است که برای مدت زمان طولانی تری ادامه دارد. در صورت داشتن مشکلات مالی، ازدواج ناموفق یا مشکل در کار ممکن است دچار استرس مزمن شوید. هر نوع استرسی که هفته ها یا ماه ها ادامه داشته باشد، استرس مزمن است. شما می توانید آنقدر به استرس مزمن عادت کنید که متوجه نشوید این یک مشکل است. اگر راهی برای کنترل استرس پیدا نمی کنید، ممکن است منجر به مشکلات اساسی در وضعیت سلامت روحی و حتی جسمی شما شود.



### استرس حاد

این استرس کوتاه مدت است که به سرعت از بین می رود. وقتی روی ترمز می کوبید، با شریک زندگی خود دعوا می کنید یا در یک شیب تند اسکی می کنید، این احساس را دارید. این به شما کمک می کند تا موقعیت های خطرناک را مدیریت کنید. همچنین هنگامی که کار جدید یا هیجان انگیزی انجام می دهید اتفاق می افتد. همه افراد در یک زمان استرس حاد دارند.

### عوارض استرس چیست؟

اغلب عوارض استرس زمانی که بصورت مزمن درآید دیده می شوند که رایج ترین آن ها عبارتند از:

- فشار خون بالا
- بیماری های قلبی
- سکته مغزی
- دیابت
- چاقی
- افسردگی یا اضطراب
- مشکلات پوستی، مانند آکنه یا اگزما
- احتلالات قاعدگی

### علائم استرس چیست؟

استرس می تواند انواع مختلفی از علائم جسمی و عاطفی را ایجاد کند. بعضی اوقات، ممکن است متوجه نشوید که این علائم ناشی از استرس است. در اینجا برخی علائم وجود دارد که استرس ممکن است برای شما ایجاد کند:

- اسهال یا یبوست
- درد مزمن
- سر درد
- کمبود انرژی
- اختلال تمرکز
- مشکلات جنسی
- سختی گردن
- خستگی
- اختلال خواب
- مشکلات گوارشی
- کاهش یا افزایش اشتها
- کاهش یا افزایش وزن

# باغچه شعر، ادب و هنر



## آثار فرهنگی و تاریخی مولانا میرزاشاه اخگر ثبت موزیم ملی گردید

مهربانو

خانه (محل عبادت) میر غیاث الدین ولی واقع اصل جرم که به اثر بی توجهی باشندگان محل در حال تخریب واز بین رفتن است و قدامت آن نظر به روایت های دست بدست شده، بیشتر از ۳۰۰ سال است. سرروی های ابتدایی صورت گرفته است تا به حیث آبدۀ تاریخی شناخته شود. وی علاوه نمود: چنار حضرت امیر که توسط میر سید علی همدانی و مریدانش در قریه حضرت امیر ولسوالی متذکره غرس شده و عمر آن بیشتر از ۸۰۰ سال می شود، به اساس روایت های مردم از این درخت در گذشته به حیث محل تدریس علوم دینی نوجوانان از سوی امام مسجد استفاده می شد و قرار است به حیث میراث طبیعی و تاریخی ثبت وزارت اطلاعات و فرهنگ شود.

وی گفت: مکان های که دارای سه بعد تاریخی، فرهنگی و سبک معماری قدیمی باشد به حیث آبدۀ شناسایی خواهد شد.

معزالدین احمدی رییس اطلاعات و فرهنگ بدخشان از باشندگان ولسوالی یمگان، شهر فیض آباد و سایر ولسوالی ها خواسته است که در کنار حفظ آبدات تاریخی و ساحات باستانی؛ اثرهای ادبی، فرهنگی و تاریخی که نزدشان موجود است و در خانه های شان بگونه کم ارزش نگهداری می شود جهت غنای موزیم محلی به ریاست اطلاعات و فرهنگ بپارند تا بگونه مسلکی از آن حفاظت و نگهداری شود. او گفت که نام و نشانه های شخص اهدا کننده، ثبت موزیم خواهد شد.



خواججه های ولسوالی جرم حفظ و نگهداری می شود. ثبت و راجستر موزیم ملی وزارت اطلاعات و فرهنگ گردید.

انجنیر حمید الله مظفری عضو هیئت بررسی آبدات تاریخی و آثار باستانی با تأیید این مطلب گفت که آثار به جا مانده از شخصیت دانشمند و عالم متبحر شامل عصا، لیر قرآن کریم، دستکول، تیل دانی، لگام، خم و غیره اشیای می باشد که قدامت آن ها بیشتر از ۱۰۰ سال را در بر می گیرد که شخص وی از آن ها استفاده می نمود و قرار سرروی های مقدماتی هجره مطالعه او به حیث آبدۀ تاریخی ثبت وزارت اطلاعات و فرهنگ خواهد شد. او افزود: به سلسله بررسی ها چله

گزستان تخار و... می باشند. از سال ۱۳۱۹- ۱۳۲۱ هجری خورشیدی سه سال وکیل شورای ملی بود و دو اثر نفیس خود را به نام های «مسدس العقول و مخمس العقول» در این آوان به طبع رسانیده کتاب شرح سلم که در مدارس مشهور هند تدریس می گردد، مولود فکر رسای این شخصیت عالی مقام است. خلاصه اخگر فرزند صالح خاوران مانند طلیعه زمانی در افق این دیار طلوع و باز به حکم قضای الهی در همین جا غروب نموده است.

چندی قبل آثار فرهنگی و تاریخی به جا مانده از مولانا میرزاشاه اخگر که قدامت بیشتر از ۱۰۰ سال را دارد و در هجره آن عالم فقید در قریه

مولانا میرزاشاه اخگر ملقب به ابوالنور فرزند محمد امین شاه یکی از بزرگ مردان خواججه های جرم بدخشان و از چهره های علمی و فرهنگی نیمه دوم سده چهارم خورشیدی در تاریخ معاصر افغانستان محسوب می گردد که در بدخشان نسبت نهایت اعزاز و اکرام همگان وی را مولوی صاحب کلان یاد می نمودند.

مولوی اخگر عالم شهیر، سخنور نامی و شاعر توانای این مرز ادب خیز است که در سال ۱۲۶۸ هجری خورشیدی در مسقط الراسخ خواججه ها دیده به جهان گشوده و تا سال ۱۳۲۸ هجری خورشیدی به قید حیات بوده، در همین سال به عمر ۶۰ سالگی چشم از جهان پوشیده است. علامه موصوف منسوب به خانواده علمی است از هشت سالگی یعنی از سال ۱۲۷۶ هجری خورشیدی شروع و تا سال ۱۲۹۹ هجری و خورشیدی مدت ۲۳ سال در مدارس مشهور کشور و مدرسه دیوبند هندوستان دوام تحصیل نموده است.

در علوم فقه، تفسیر، حدیث، طب، معانی، فلسفه، عقاید، الهیات، ریاضی، میراث، منطق، حکمت، بیدل شناسی، تفسیر مثنوی و سخنوری در عصر خود بی نظیر بوده، به قول حافظ، آنچه خوبان همه داشتند، اخگر به تنهای داشت. این دانشمند گرامی از سال ۱۲۹۹ تا ۱۳۰۲ هجری خورشیدی مدرس مدرسه دیوبند بوده، باقی عمرش را به تدریس در مدرسه جرم سپری نموده که شاگردان وی مولوی محمد سلیم طغراء، شاه عبدالله یمگی، مخدوم احمد از

## اهمیت شیوه تدریس در بهبود کیفیت تحصیل

عبدالمحلیم باخرد



می تواند در پی داشته باشد. اما، فراهم سازی این همه امکانات و تغییرات لازم در سیستم آموزشی و تحصیلی بدون کمک و همکاری نهاد های بین المللی ناممکن است و دولت به تنهایی نمی تواند از عهده ای این همه مصارف به خوبی بدرآید. از این رویز است که نهادهای های کمک کننده در عرصه آموزش باید تلاش ورزند تا امکانات لازم را برای بهتر شدن کیفیت آموزش و تحصیلی در افغانستان فراهم سازند و آن را در اختیار نهاد های مسئول قرار دهند، در این صورت است که کیفیت آموزش در کشور بهبود خواهد یافت. از این گذشته، توجه به لیاقت دانش آموزان و دانشجویان از سوی استادان و اجازه دادن برای آنها که بتوانند نظریات و پیشنهادات و انتقادات خود را در مورد چگونگی تدریس و بهتر شدن کیفیت درس ارایه

کنند، نوآوری و خلاقیت خود را به نمایش گذاشته و می تواند روی اذهان آنها اثر مثبتی را بجا گذارد و باعث آن گردد آنها بتوانند با گذشت زمان دست آورد های قابل ملاحظه ای را در عرصه های مختلف داشته باشند، یعنی، تدریس باید به شیوه ای صورت گیرد که ابتکار عمل تنها به دست استاد نباشد، بل، کوشش گردد برای بکار انداختن دانش آموزان و دانشجویان شیوه تدریس شاگرد محور باشد و به توانایی و ضعف دانش آموزان و دانشجویان در موقع تدریس توجه صورت گیرد تا استاد بتواند بگونه ای بهتر تدریس نماید. در این صورت است که می توان گفت تدریس با چنین تغییرات و رویکردی می تواند اثر گذار باشد و در بهبود کیفیت آموزش و تدریس تغییرات قابل ملاحظه ای رو نما گردد.

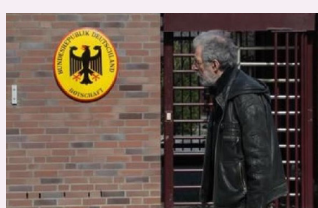
کیفیت آموزش و تحصیل در کشور کوشش گردد از بهترین مواد درسی در مکاتب و دانشگاه های دولتی و خصوصی استفاده گردد تا دانش آموزان و دانشجویان بتوانند بخوبی دروس خویش را فراگیرند و مصدر خدمت به جامعه خود گردند. از جانب دیگر، استفاده از شیوه ای عملی تدریس در مکاتب و دانشگاه ها نی از به این دارد که مکاتب و دانشگاه های کشور باید با دستگاه های آزمایشی و مواد کیمیای تجهیز گردند تا استادان به خوبی بتوانند دروس را به گونه ای بهتر در ساحت عمل به دانش آموزان و دانشجویان تدریس کنند. در این صورت است که می توان گفت کیفیت سیستم آموزشی بهتر خواهد شد و دانش آموزان و دانشجویان در عرصه های مختلف خواهند توانست دست آورد های خوبی را داشته باشند و افتخار آفرینند. آگاهان امور بر این باور اند که مجهز شدن نهادهای آموزشی و تحصیلی با دستگاه های آزمایشی و مواد کیمیای می تواند در بلند بردن کیفیت آموزش و تحصیل در افغانستان تاثیرات خوبی را بجا گذارد و سهولت های لازم را بوجود آورد، علاوه بر دستگاه های آزمایشی و مواد کیمیای نیاز به این است که مکاتب و دانشگاه ها با وسایل فناوری و کمپیوتری مجهز گردند، تسهیلات لازم در روند آموزش و تحصیل در افغانستان بوجود خواهد آمد و نتایج بهتری را در پی خواهد داشت. برعلاوه توجه روی تغییر در شیوه تدریس، مواد درسی، مجهز شدن مکاتب با دستگاه های آزمایشی و مواد کیمیای و کمپیوتری، تغییرات لازم در نصاب درسی بوجود آید، در این صورت است، سیستم آموزشی و تحصیلی ما معیاری خواهد شد و نتایج مثبتی را

برای تدریس هر مضمون در مکاتب و دانشگاه ها در سراسر دنیا از شیوه ای تدریس نظری و عملی کار گرفته می شود، این شیوه نوشته است روی بهتر شدن سیستم آموزش اثر گذار باشد. دانش آموزان و دانشجویانی که با چنین شیوه ای درس خوانده اند، در فراگیری دروس خویش خیلی ها موفق بودند و نمرات عالی را بدست آورده اند. اما در کشور ما همواره دیده شده است که بیشتر تدریس مضامین در مکاتب و دانشگاه ها به شیوه ای نظری صورت می گیرد و کمتر از شیوه ای عملی در روند تدریس به دانش آموزان و دانشجویان کار گرفته می شود تا جای که، دیده شده است آنها بیشتر وقت خود را به حفظ کردن میخانیکی دروس اختصاص می دهند و هیچ گونه توجهی به عملی کردن آن چه را که آموختند، ندارند، در نتیجه آنها بعد از فراغت و گذشت زمان نمی توانند در ساحت عمل به خوبی بدرخشند و وظیفه خویش را بوجه احسن آن انجام دهند. از این رو، نیاز است که برای بهبود کیفیت آموزش و تحصیل در کشور از هر دو شیوه عملی و نظری در مکاتب و دانشگاه های دولتی و خصوصی کار گرفته شود تا دانش آموزان و دانشجویان بتوانند آن چه را که بگونه ای نظری و عملی در نهاد های آموزشی و تحصیلی فرا گرفتند، در ساحت کار آن را عملی سازند کادر های تحصیلی ما خواهند توانست هم در میدان عمل و نظر نقش خوبی را در بهبود وضعیت اقتصادی و رفاهی کشور بازی نمایند. افزون بر این، مواد درسی که برای تدریس در مکاتب و دانشگاه های سراسر کشور از آن استفاده می گردد، بسیار مواد ساده است و در مقایسه با کشورهای دیگر، ناچیز اند، از این رو، نیاز است به هدف بهبود



## اخبار جهان

### کارمند دولتی جرمنی روسیه را ترک می کند



جرمنی، از جمله دیپلمات ها و اما قبل از همه کارمندان بخش فرهنگ و نیز معلمان مکاتب در مسکو، از این تصمیم متأثر شده اند. جرمنی و روسیه در پی تنش های سنگین در گذشته، همواره متقابلاً دیپلمات های همدیگر را اخراج کرده اند. همین حالا نمایندگی ها قویاً کاهش یافته اند، خدمات برای شهروندان جرمنی تقلیل یافته اند و یا آغاز خدمات مثلاً با زمان طولانی انتظار صدور اسناد مرتبط می شوند.

براساس یک گزارش، صدها کارمند دولتی جرمنی مانند دیپلمات ها، معلمان و کارمندان گویته انستیتوت باید روسیه را ترک کنند. این روند با آغاز جنگ روسیه علیه اوکراین تسریع شده است. وزارت خارجه جرمنی در پاسخ به درخواست نوشته است که در ارتباط با کاهش پرسونل سرویس های اطلاعاتی روسیه در جرمنی، وزارت خارجه روسیه در ماه اپریل تصمیم گرفت که برای شمار کارمندان نمایندگی های جرمنی و سازمان های میانجی در روسیه، یک حد بالا را تعیین کند: «این حد مشخص شده توسط روسیه، بعد از آغاز ماه جون، خواستار یک کاهش بزرگ در همه بخش های حضور ما در روسیه شده است.» صد ها

### د پاکستان حکومت:

### عمران خان پر نیشو روپدی دی

په لاهور کې د دزو له پېښې وروسته یې پښه ماته شوې وه. د دغه هیواد چارواکو د عمران خان د نیولو په وخت کې له هغه څخه ازموینې واخیستې.



د پاکستان د روغتیا وزیر په کراچی کې خبرې غونډې ته وویل چې د عمران خان د ادار د ازموینې پایلې به پولیسو ته وسپاري. ده زیاته کړه چې داکترانو ډله دې نتیجې ته رسیدلې چې د عمران خان دماغی حالت شکمن دی او هغه ذهني تندرست نه دی. د پاکستانی رسنیو په وینا، عمران خان او د تحریک انصاف گوند پر ځینو مشرانو د وتلو بندیز لگول شوی دی.

د پاکستان د روغتیا وزیر وایي، د دغه هېواد د پخواني لومړي وزیر عمران خان د ازموینې پایلې نښې چې د هغه په وجود کې د کوکاین او الکلونو نښې شته. عبدالقادر پتیل وایي، چې طبي راپور د عمران خان دماغی استقلال تر پوښتني لاندې راولي او نښې، چې د هغه په پښه کې هیڅ ډول فریکچر نه دی شوی. عمران خان ادعا کړې چې تېر کال

### بیرون آوردن یک بوتل از معده ی یک مرد ۵۵ ساله در هند



کامل بلعیده باشد. اما داکتران به طوری قطعی نمی دانند در این حادثه که هفته گذشته رخ داده چگونه بوتل وارد معده این مرد شده بود.

داکتران در هند موفق به بیرون کردن یک بوتل بزرگ روغن مو از معده یک مرد ۵۵ ساله شدند. بر اساس گزارش «دیلی میل» بریتانیا، داکتران یک مرد ۵۵ ساله را تحت عمل جراحی قرار دادند تا بوتل را از معده او خارج کنند. در این گزارش آمده است: «تخمین زده می شود که این پیرمرد که در ایالت مادیا پرادش در مرکز هند زندگی می کند، بوتل را به طور

### موتراهی نماینده خاص امریکا ربوده شد

جمهوری اسلامی تحت محافظت تماموقت سرویس امنیتی وزارت خارجه ایالات متحده است، در ماه گذشته سارقان دو موتر وی او را از پارکینگ منزلش در شمال ویرجینیا ربودند. طبق این گزارش، سه هفته بعد یکی از این خودروها در جریان یک تیراندازی در شمال واشینگتن دی سی پیدا شد.



به گزارش واشینگتن اگزاینر، در حالی که برایان هوک، نماینده خاص امریکا در امور ایران در دولت ترامپ، به دلیل تهدیدهای

مناسب شأن فرد مؤمن نیست که او را قحطی کلمات مقدسی را به بی حرمتی بگذارند.

## د ۱۴۰۲ المریز کال ملي بودجه به ژر اعلان شي



د روان ۱۴۰۲ مالي کال څه باندې دوې مياشتې تېرې شوې، خو لاهم ملي بودجه د حکومت له خوا نه ده تصویب او توشیح شوې. اسلامي امارت وایي چې په لنډ وخت کې به بودجه توشیح او ادارو ته په واک کې ورکړل شي. د اسلامي امارت ویاند ذبیح الله مجاهد کلید راديو ته وویل چې بودجه د تشکیلاتو د جوړولو له کبله خنډېدلې او اوس په وروستیو پړاوونو کې ده: «د بودجه اکثره کار شوی او

لږ انتظار غواړي، ځکه خبره په تشکیلاتو کې وه چې تشکیلات نهایی شي، بیا بودجه بڼه اټکل کېدلای شي، خو په وروستی مرحله کې ده انشاء الله چې دا ستونزه به حل شي.» په ورته وخت کې د مالیې وزارت ویاند احمدولي حقمیل هم وویل چې لاهم بودجه نه ده توشیح شوې، خو معاشونه او نور عادي لګښتونه هم نه دي خنډېدلي. حقمیل زیاته کړه چې د وري اوغویی میاشتو ۴مخ

### انتقال بیش از ۴۲۷ هزار تن کالا از طرق خطوط آهن در یک ماه پسین

اداره خط آهن افغانستان می گوید که در جریان ماه ثور سالروان مالی، ۴۲۷ هزار و ۵۹۵ متریک تن انتقالات از طریق خط آهن کشور صورت گرفته است. بر اساس معلومات اداره خط آهن افغانستان به آژانس باختر؛ در این میان ۳۴۶ هزار و ۸۶۲ تن از طریق خط آهن حیرتان - مزارشریف، ۲۳ هزار و ۶۳۵ تن از طریق خط آهن آقینه، ۵۶ هزار و ۴۴۳ تن از طریق خط آهن تورغندی و ۶۵۵ تن از طریق خط آهن خواف - هرات که در مجموع ۴۲۴ هزار و ۵۲۵ تن شامل مواد نفتی و خوراکی می شود، به کشور وارد شده است. هم چنان در همین مدت سه هزار و هفتاد تن اموال تجارتي که بخش بزرگ آن را مپوه خشک و جوس انار تشکیل می دهد؛ صادر شده است. ۴ص

### ادامه کمک های بشری سازمان ملل برای نیازمندان

دفتر کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در افغانستان، با نشر یک ویدیو در توئیترش، خواستار لغو ممنوعیت کار زنان برای دفتراهی این سازمان و دیگر نهادهای کمک رسان شده است. این دفتر تاکید می کند که با وجود ممنوعیت کار زنان برای دفتراهی سازمان ملل متحد، به رساندن کمک برای نیازمندان در دورترین نقاط افغانستان، ادامه می دهد. ۴ص



کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان (UNHCR) اعلام کرده است که به ارائه کمک های بشری، برای نجات افراد آسیب پذیر در افغانستان، ادامه می دهد.

### د هېواد تاریخي آبدې او لرغونې سیمې ملي شتمني ده



د اطلاعاتو او کلتور وزارت د خپرونو چارو مرستیال مهاجر فراهي غزني ته د خپل سفر په ترڅ کې د دغه ولایت له یو شمېر تاریخي آبدو او لرغونو سیمو څخه لیدنه وکړه. د اطلاعاتو او کلتور وزارت د خپرونو چارو مرستیال مهاجر فراهي په غزني کې له حکیم سناني او بهلول دانا مقبرو د غزنویالانو له تاریخي ۴مخ

### البرز ولسوالی جدیدی که با کمبود آب مواجه است

مسئولان ریاست آبرسانی و فاضلاب زون شمال، به منظور رفع نیازمندی باشندگان ولسوالی تازه ایجاد شده ی البرز بلخ، شبکه آبرسانی می سازند. به گزارش آژانس باختر، مسئولان اداره ی آبرسانی و فاضلاب شمال ۴ص



### افزایش سگ گزیدگی در پروان

شماری از باشندگان پروان، می گویند که از چندی به این سو، حملی سگ های هار (دیوانه)، مردم به ویژه کودکان را تهدید می کند. حشمت اللهی ۳۶ ساله، باشنده ی روستای گل بهار پروان، که به تازگی توسط سگ دیوانه گزیده شده و برای گرفتن واکسین به شفاخانه ی ۱۰۰ بستر تخصصی پروان آمده، می گوید که اگر جلو افزایش سگ های هار در پروان گرفته نشود، با گذشت زمان به معضل جدی تری تبدیل خواهد شد. او، می گوید: «در حدود ۰۸:۳۰ شب بود که مرگزید. از ناحیه ی هر دو پا درد دارم، د آمو محلی که مه زندگی می کنم، یکی دو طفل ۴ص

### په ننگرهار کې د شفتالو حاصلات ډېر شوي

که څه هم سپ کال په ننگرهار کې ډلې او نورو طبیعي آفتونو بزرگانو او باغ لرونکو ته درانه مالي زیانونه وارول، خو له دې سره سره یو شمېر باغ لرونکي په دغه ولایت کې د شفتالوانو د حاصلاتو د زیاتوالي خبر ورکوي. خان آغا چې په بهسودو ولسوالی کې په پنځه جریبه ځمکه د شفتالوانو باغونو لري وایي، د تېرو کلونو په پرتله یې کټه وټه زیاته شوې، خو د باغونو په ساتنه او پالنه کې د خانګړې روزنې نشت او حاصل ته د رسېدو پر مهال د ځینو امراضو رامنځته کېدو باغداران له ستونزو سره مخ کړي دي. کلیپ: «سړکال خو د شفتالانو حاصلات ښه وو ۴مخ

